

**Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci**

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor
müavini: _____ Əyyubova İ.H
“ _ _ ” fevral_2020-cu il

Fənn sillabusu

İxtisas: Musiqi nəzəriyyəsi

Şöbə: Musiqi və təsviri incəsənət

Fənn Birləşmə komissiyası: Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu .

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Dünya xalqlarının musiqi ədəbiyyatı.

Proqram: 16.04.2013 cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar Kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn birləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kodu: İPF- B04

Kurs: II

Tədrisili: (2019-2020-citədrisili) Semestr: IV(yaz)

Tədrisyükü:cəmi: 60s(45saat- mühazirə, 15saat- seminar)

Tədrisforması:Əyani

Tədrisdili: Azərbaycandili

AKTS üzrəkredit: 4kredit

Auditoriya N:

Saat: I -IIIgün 15⁴⁰-17¹⁵

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmidərəcəsi və elmi adı: İsgəndərova Günay Abasət q

Məsləhət günləri və saatı: IIgün

E-mail ünvanı: isgəndərova.gun@yandex.

FBK-nın ünvanı: Lənkəran ş. Paşa Təhməzov. Bina 3.

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

- 1.Ş.Həsənova “Dünya musiqi ədəbiyyatı”
- 2.V.S.Qalatskaya. Xarici ölkələrin musiqi ədəbiyyatı. III cild.M.1973.
- 3.B.V.Levik. Xarici ölkə musiqi ədəbiyyatı.IV hissə 1976.
- 4.M. Druskin. Xarici ölkə musiqi tarixi. IV hissə M.1975.

IV. Fənnin təsviri:

“Dünya musiqi ədəbiyyatı “ fənni üzrə tədqiq edilən proqram “Fortepiano”, ”Musiqi nəzəriyyəsi”, “Xalqçalğalətləri “, “Xanəndəlik“ ixtisasınayiyələnmə tələblərini özündə ehtiva edən tədris proqramıdır. Fənnin tədrisində əsas məqsəd tələblərin müasir tələblərə uyğun olaraq bəvərəsmusiqisinin inkişaf tarixi, görkəmli bəstəkarların həyat və yaradıcılıq haqqında biliklərin əyləndirməklə onların estetik zövqünü musiqi mədəniyyətinə yüksəltməkdir.

V. Fənnin məqsədi:

Mövzuların öyrənilməsi təhsil sistemində qəbul edilmiş, sadədən mürəkkəbə doğru ardıcillıqla qurulmuşdur. Belə ki, hər hansı bir bəstəkarın həyat və yaradıcılığını öyrənərək ənənə və ləğvə əsasən çikənləri, dahasonra isə irihəcmli əsərlərinə zərər çatdırılır. Musiqi əsərlərinin indinlənməsi dərsin vacib hissəsidir. Tələbələr öyrənilən əsərlərin musiqisini təyin etməyi və həttə çalmaq üçün da bacarmalıdır.

VI. Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsdə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestrə zində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestrə zində fənnin tədrisində ayrılansa saatların hər buraxılan 10%-ə 1 bal çıxılır; Fənn üzrə semestrə zində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddəni yuxarı (25%-dən çox) olduğu halda tələbənin fənnənin imtahan buraxılmırsə onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sənəddən onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VII. Qiymətləndirmə:

Tələbələr bilimi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 bal tələbə semestrə zində, 50 bal isə imtahanatoplayır. Semestrə zində toplanan 50 bal aşağıdakılara aiddir: 10 bal sərbəst işlərin tərtib olunmasına görə, 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 20 bal kollektivlərə görə, 10 bal dərslərdə davamiyyətinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletində bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxildir.

Qiymətmeyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başadüşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başadüşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açabilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlar aydın verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başadüşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlər aydın verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbərlər var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbərləri var.
- 0 bal- sual cavabı yoxdur.

Tələbənin imtahanatopladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.
Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyətinə təcisində toplanmış bal əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

91-100 bal- əla (A)

81-90 bal- çox yaxşı (B)

71-80 bal- yaxşı (C)

61-70 bal- kafi (D)

51-60 bal – qənaətbəxş (E)

51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Kollecin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

VIII. Təqvim mövzu planı: Müəhazirə: 45 saat , seminar: 15 saat Cəmi:60 saat

№	Keçirilən müəhazirə mövzularının məzmunu	Saat		Tarix
		müh	sem	

1	Mövzu №1 R.Şuman həyatı və yaradıcılığı Plan: 1. Bəstəkarın həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü. Mənbə 1-5	2		
2	Mövzu №2 R.Şuman f-no yaradıcılığı. “Karnaval” Plan: 1. R.Şuman f-no yaradıcılığı. “Karnaval” 2. Musiqi materialını dinləmək Mənbə 1-5	2		
3	Mövzu №3 F. Şopen həyat və yaradıcılığı. Plan: 1. F.Şopenin həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
4	Keçirilən mövzuların sorğusu.		2	
5	Mövzu №4 F.Şopen yaradıcılıq xüsusiyyətləri . Plan: 1. Mazurka, vals, palonez 2. Musiqi materialının dinlənməsi Mənbə 1-5	2		
6	Mövzu №5 F.Şopen yaradıcılıq xüsusiyyətləri. Plan: 1. Noktyurn, etüd, prelüd. 2. Musiqi materialının dinlənməsi Mənbə 1-5	2		
7	Mövzu №6 H. Berlioz həyatı və yaradıcılığı. Plan: 1. H. Berlioz həyatı 2. Yaradıcılığının dövrü Mənbə 1-5	2		
8	Keçirilən mövzuların sorğusu		2	
9	Mövzu №7 H. Berlioz yaradıcılığı. “Fantastik” simfoniya. Plan: 1. “Fantastik” simfoniya. 2. Musiqi materialının dinlənməsi Mənbə 1-5	2		
10	Mövzu №8 F. List həyatı və yaradıcılığı. Plan: 1. F. List həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
11	Mövzu №9 F. List f-no yaradıcılığı. “Macar” rapsodiyası. Plan: 1. F. List f-no yaradıcılığı. 2. Musiqi materialının dinlənməsi Mənbə 1-5	2		
12	Keçirilən mövzuların sorğusu.		2	

13	Mövzu №10 R.Vaqner həyatı və yaradıcılığı. Plan: 1.Vaqner həyatı 2.Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
14	Mövzu №11 R.Vaqner opera islahatları. “Tanqeyzer” Plan: 1.R.Vaqner opera islahatları 2.Musiqi materialını dinləmək. Mənbə 1-5	2		
15	Mövzu №12 İ.Brams həyatı və yaradıcılığı Plan: 1. İ.Brams həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
16	Keçirilən mövzuların sorğusu.		2	
17	Mövzu №13. İ.Brams macar rəqsləri haqqında Plan: 1.Macar rəqsləri 2.Əsərlərin musiqi materialını dinləmək Mənbə 1-5	2		
18	Mövzu №14. C.Verdi həyatı və yaradıcılığı. Plan: 1. C.Verdi həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
19	Mövzu №15. C.Verdi “Riqoletto” operası. Plan: 1. “Riqoletto” operası. 2. Operanın musiqi materialını dinləmək. Mənbə 1-5	2		
20	Keçirilən mövzuların sorğusu.		2	
21	Mövzu №16. C.Verdi “Aida” operası. Plan: 1.“Aida” operası. 2.Operanın musiqi materialını dinləmək Mənbə 1-5	2		
22	Mövzu №17. Ş.Quno həyatı və yaradıcılığı. Plan: 1. Ş.Quno həyatı 2. Yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
23	Mövzu №18. Ş.Quno “Faust” operası. Plan: 1. Opera yaradıcılığı 2. Operanın musiqi materialını dinləmək Mənbə 1-5	2		

24	Keçirilən mövzuların sorğusu		2	
25	Mövzu №19. J.Bize həyat və yaradıcılığı Plan: 1. J.Bize həyatı Mənbə 1-5	2		
26	Mövzu №20. J.Bize yaradıcılığı Plan: 1.Yaradıcılıq dövrü. Mənbə 1-5	2		
27	Mövzu №21. J.Bize “Karmen” operası. Plan: 1.“Karmen” operası. 2.Əsərlərini dinləmək. Mənbə 1-5	2		
28	Keçirilən mövzuların sorğusu.		2	
29	Mövzu №22. E.Qriq həyat və yaradıcılığı Plan: 1. Bəstəkarın həyatı 2. Bəstəkarın yaradıcılıq dövrü Mənbə 1-5	2		
30	Mövzu №23. E.Qriq “Per-Günt” süitası. Plan: 1.“Per-Günt” süitası. 2.Musiqi materialını dinləmək. Mənbə 1-5	1		
	Keçirilən mövzuların sorğusu		1	
	Cəmi:	45	15	60

IX. Sərbəst işin mövzuları:

1. E.Qriq həyat və yaradıcılığı.
- 2.J.Bize həyat və yaradıcılığı.
- 3.R.Vaqnerhəyat və yaradıcılığı
- 4.Ş.Quno həyat və yaradıcılığı
- 5.C.Verdi “Aida” operası
- 6.R.Şuman həyat və yaradıcılığı
- 7.İ.Brams həyat və yaradıcılığı
- 8.F.Şopen həyat və yaradıcılığı
- 9.F.Listhəyat və yaradıcılığı
- 10.H.Berlioz həyat və yaradıcılığı

X. İmtahan sualları:

- 1.R.Şuman həyatı
- 2.R.Şuman yaradıcılığı
- 3.R.Şuman f-no yaradıcılığı. “Karnaval”
- 4.R.Şuman əsas əsərləri
- 6.F.Şopen həyatı
- 7.F.Şopen yaradıcılığı
- 8.F.Şopenin əsas əsərləri
- 9..H.Berlioz həyatı

- 11.H.Berlioz yaradıcılığı
- 12.H.Berlioz “Fantastik” simfoniya
- 13.H.Berliozun əsas əsərləri
- 14.F.List həyatı
- 15.F.List yaradıcılığı
- 16.F.List f-no yaradıcılığı. “Macar” rapsodiyası
- 17.F.Listin əsas əsərləri
- 14.R.Vaqner həyatı
- 15.R.Vaqner yaradıcılığı.
- 16.R.Vaqnerin opera yaradıcılığı“Tanqeyzer”
17. R.Vaqnerin əsas əsərləri
- 18.İ.Brams həyatı
- 19.İ.Brams yaradıcılığı
- 20.İ.Brams əsas əsərləri
- 21.C.Verdi həyatı
- 22.C.Verdi yaradıcılığı
- 23.C.Verdi “Aida” operası
- 24.C.Verdi “Riqoletto” operası
- 25.C.Verdi əsas əsərləri
- 26.Ş.Quno həyatı
- 27.Ş.Quno yaradıcılığı
- 28.Ş.Quno “Faust” operası
- 29.Ş.Qunun əsas əsərləri
- 30.J.Bize həyatı.
- 31.J.Bize yaradıcılığı.
- 32.J.Bize “Karmen” operası
- 33.J.Bize əsas əsərləri
- 34.E/Qriq həyatı.
- 35.E.Qriq yaradıcılığı.
- 36.E.Qriq “Per-Günt” süitəsi.
- 37.E.Qriq əsas əsərləri
38. R.Vaqnerin opera yaradıcılığı
39. F.List f-no yaradıcılığı.
40. .Şuman f-no yaradıcılığı.

XI.Kollokvim sualları:

№1

I.R.Şuman

- 1.R.Şuman həyatı
2. R.Şuman yaradıcılığı.
3. R.Şuman f-no yaradıcılığı. “Karnaval”

II.F.Şopen

- 4.F.Şopen həyatı
- 5.F.Şopen yaradıcılığı
6. F.Şopen yaradıcılıq xüsusiyyətləri .Mazurka,vals,palonez.
- 7.F.Şopen yaradıcılıq xüsusiyyətləri.Naktyurn,etüd, prelüd.

III.H.Berlioz

- 8.H.Berlioz həyatı
- 9.H.Berlioz yaradıcılığı.
- 10.H.Berlioz yaradıcılığı. “Fantastik” simfoniya

IV.F.List

- 11.F.List həyat və yaradıcılığı
12. F.List f-no yaradıcılığı. “Macar” rapsodiyası

I.R.Vaqner

1. R.Vaqner həyatı
2. R.Vaqner yaradıcılığı
3. R.Vaqner opera islahatları. “Tanqeyzer”

II. İ.Brams

- 4.İ.Brams həyatı
- 5.İ.Brams yaradıcılığı
- 6.İ.Brams macar rəqsləri haqqında

III. C.Verdi

- 7.C.Verdi həyatı
8. C.Verdi yaradıcılığı
9. C.Verdi “Riqoletto” operası
- 10.C.Verdi “Aida” operası.

IV.Ş.Quno

- 11.Ş.Quno həyat və yaradıcılığı.
- 12.Ş.Quno yaradıcılığı.“Faust” operası.

XII. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Öyrənən tanış olur:

- Musiqi eşitmə qabiliyyətinin inkişafı;
- Uşaqlarda musiqi estetik zövqün inkişafı;
- Bəstəkarlar haqqında məlumat;

“Dünya ölkələrinin musiqi ədəbiyyatı” fənninin sillabusu “Musiqi nəzəriyyəsi” ixtisasının tədris planı və “Dünya ölkələrinin musiqi ədəbiyyatı” fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus «Musiqi nəzəriyyə və xor dirijorluğu» FBK-da müzakirə edilərək, bəyənilmişdir: (6 fevral, 2020-ci il, protokol №5).

Fənn müəllimi: İsgəndərova.G.A.

FBK sədri: Əliyeva. Z.T.